

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

INNLANDET POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
Nina Helmersen Østvold

Vår referanse:
201610236-5 008

Sted, Dato
, 12.03.2017

VEDRØRENDE HØRING - STRENGERE STRAFFER FOR FLERE LOVBRUDD OG ENDRINGER I UTMÅLINGEN AV OPPREISNINGSERSTATNING

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 19. desember 2016.

Vi kan fullt og helt slutte oss til departementets begrunnelse for forslaget om strengere utmåling av fellesstraff for flere lovbrudd. Særlig vil vi trekke frem paradokset som departementet peker på, illustrert ved et eksempel med to tyverier: Dersom en person begår et nytt tyveri etter å ha sonet fengselsstraff for et tidligere tyveri, vil vedkommende bli idømt full straff for det siste tyveriet, i tillegg til påslag for gjentakelse. Dersom tyveriene i stedet blir pådømt samlet, vil kanskje påslaget for tyveri nr. 2 bli på halvparten av full straff for ett tyveri, jf. også Andenæs/Rieber-Mohn/Sæther, Alminnelig strafferett (6. utgave 2016) side 468, som også departementet viser til i høringsnotatet. Riktignok forutsettes det i vår straffeprosess at etterforskningen skal gjennomføres så raskt som mulig, at tiltalespørsmålet skal avgjøres så snart saken er tilstrekkelig forberedt til det og at hovedforhandling skal berammes og avholdes så snart som mulig, jf. straffeprosessloven §§ 226 fjerde ledd, 249 første ledd og 275 første og annet ledd. Imidlertid er situasjonen ofte den at siktede rekker å begå ett eller flere lovbrudd før det/de første lovbrudd er blitt pådømt. Årsaken til dette er i første rekke kapasiteten hos politi, påtalemyndighet og øvrige aktører, men også siktedes "aktivitetsnivå" er av stor betydning i denne sammenheng. For oss gir det ingen mening at siktede ved felles pådømmelse skal få "kvantumsrabatt", mens han ved separat pådømmelse skal få full straff for hvert lovbrudd i tillegg til påslag for gjentakelse.

Også når det gjelder spørsmålet om hvor mye straffenivået skal heves, er vi enige med hva departementet anfører. Det er viktig ikke å miste av syne at nivået på straffeskjerpelsen bør variere mellom de ulike sakstyper. Videre må det være slik at den skjerpene virkningen av hvert lovbrudd avtar etter hvert som antallet øker. Likevel bør skjerpelsen – som departementet anfører – ikke avta vesentlig før straffen nærmer seg strafferammens yttergrense.

Vi har stor sans for den lovgivningsteknikk departementet introduserte i 2009 – og som er videreført ved senere lovendringer med straffeskjerpelse som siktemål – nemlig å angi nokså detaljerte anvisninger for straffutmålingen i forarbeidene. Omfanget av høyesterettsavgjørelser

INNLANDET POLITIDISTRIKT

Post: Postboks 355, 2303 Hamar
E-post: post.innlandet@politiet.no

Tlf.: 62539000
Faks: 62539010

Org. nr.: 983997953
www.politi.no

som er egnet til å danne grunnlag for å foreta denne øvelsen i tilknytning til spørsmålet om straffeskjerpelse ved sammenstøt av lovbrudd, er ikke stort. Likevel har departementet etter vårt syn evnet å finne frem avgjørelser som kan gi et godt grunnlag for å realisere intensjonen om straffeskjerpelse. Særlig Rt. 2015 side 401, Rt. 2013 side 1153, Rt. 2010 side 676 og Rt. 2009 side 1526 er egnede avgjørelser for denne øvelsen. Vi er også av den oppfatning at den konkrete straffeskjerpelse departementet gir anvisning på, er på et rimelig og fornuftig nivå.

Vi er enige i at en lovfesting av utmålingen av felles straff for flere lovbrudd, bør skje i straffeloven § 79 bokstav a. Videre antar vi at alternativ nr. 2 (at fellesstraffen skal "stå i forhold til antallet lovbrudd som pådømmes") i best grad gir uttrykk for intensjonen om reell straffeskjerpelse.

Når det gjelder forslaget om å heve maksimalstraffen ved flere lovbrudd, kan vi også slutte oss til dette. Det er klart nok mulig – og etter vårt syn ønskelig – å oppnå større forholdsmessighet mellom lovbrudd og straff i de mest alvorlige sakene enn hva det er i dag. For øvrig nøyer vi oss med å vise til lovforslaget, og som vi tiltrer.

Endelig kan vi slutte oss til de foreslåtte endringene i skadeerstatningsloven med formål å unngå at den enkelte skadevolder må betale mindre enn hva vedkommende ville ha blitt dømt til å betale om han hadde stått for en tilsvarende krenkelse alene. Utover dette har vi ikke merknader til lovforslaget på dette punkt.

Med hilsen

Johan Brekke
Politimester

Kjell Kr. Ukkelberg
Fungerende påtaleleder Innlandet